

EITEM WYBODAETH
ADRODDIAD GAN Y PENNAETH GWASANAETHAU CYNLLUNIO, ADFYWIO A RHEOLEIDDIO

PROSIECTAU SEILWAITH MAWR

ADRODDIAD DIWEDDARU

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

1.1 Bydd Aelodau yn dwyn i gof adroddiadau blaenorol yn trafod prosiectau seilwaith mawr yn Sir Ddinbych.

1.2 Pwrpas yr adroddiad hwn yw rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i Aelodau ynghylch:

- newidiadau i'r broses gynllunio i brosiectau seilwaith mawr a gyflwynwyd gan Ddeddf Lleoliaeth/Localism Act 2011;
- y fframwaith statudol i brosiectau seilwaith mawr; a
- statws cyfredol prosiectau seilwaith mawr yn Sir Ddinbych.

2. CEFNDIR

2.1 Mae prosiectau seilwaith mawr yn ddatblygiadau ar raddfa eang fel harbwr, gorsafoedd pŵer (gan gynnwys ffermydd gwynt) a llinellau trawsyrru trydan; i'r rhain, mae angen math o ganiatâd a elwir yn 'ganiatâd datblygu' yn ôl gweithdrefnau a nodir gan Ddeddf Gynllunio 2008 (fel y diwygiwyd gan Ddeddf Lleoliaeth 2011).

2.2 Cyn hyn, y Comisiwn Cynllunio Seilwaith (IPC) oedd yn ymdrin â phrosiectau seilwaith mawr. Dan Ddeddf Lleoliaeth 2011, diddymwyd yr IPC ac o 1 Ebrill 2012 ymlaen, yr Arolygiaeth Gynllunio yw'r asiantaeth sy'n gyfrifol am weithredu'r broses gynllunio i brosiectau seilwaith mawr. Yng Nghymru, mae'r Arolygiaeth Gynllunio yn archwilio ceisiadau am ddatblygiadau ynni a harbwr, gan ddilyn yr amodau manwl a geir o fewn Deddf Gynllunio 2008 ('Deddf 2008').

2.3 Mae Deddf 2008 yn nodi trothwyau fel y bydd rhai mathau o ddatblygiadau seilwaith sy'n fwy na'r trothwyau hyn yn cael eu hystyried yn rhai ag arwyddocâd cenedlaethol, ac felly arnynt angen caniatâd datblygu. I brosiectau ynni yn Lloegr a Chymru, mae'n cynnwys:

- Gorsafoedd pŵer cynhyrchu trydan gyda gallu cynhyrchu gosodedig dros 50 megawat ar y tir a 100 megawat yn y môr. Mae hyn yn cynnwys cynhyrchu o danwyddau ffosil, ffermydd gwynt, biomas, ynni o wastraff a niwclear; a
- Llinellau pŵer trydan foltedd uchel sy'n 32,000 folt neu fwy.

2.4 Mae'n rhaid i unrhyw ddatblygwr sy'n dymuno cynnal prosiect seilwaith mawr yn gyntaf wneud cais am ganiatâd i wneud hynny. I brosiectau o'r fath, bydd yr Arolygiaeth Gynllunio yn archwilio'r cais a bydd yn gwneud argymhelliad i'r Ysgrifennydd Gwladol perthnasol, a fydd wedyn yn gwneud penderfyniad ynghylch rhoi neu wrthod caniatâd datblygu.

2.5 Mae Deddf 2008 yn rhoi dyletswydd ar ddatblygwr y prosiect i gynnal ymgynghoriad eang gyda phersonau, cyrff a chymunedau lleol penodol cyn cyflwyno cais am ganiatâd datblygu i'r Arolygiaeth Gynllunio. Mae'r rhestr o'r personau a'r cyrff penodol y mae'n rhaid ymgynghori â hwy yn Atodlen 1 i Reoliadau Cynllunio Seilwaith (Ceisiadau: Dulliau a Gweithdrefnau Penodol) 2009; caiff Awdurdodau Lleol a Chynghorau Tref a Chymuned berthnasol eu diffinio fel cyrff penodol y mae'n rhaid ymgynghori â hwy.

2.6 Nid oes gorfodaeth statudol ar Awdurdodau Lleol i ymateb i unrhyw ymgynghoriad a gynhelir cyn cyflwyno cais nac ychwaith i gymryd rhan yn y broses archwilio.

2.7 Fodd bynnag, mae Rhan 8 o Ddeddf 2008 yn rhoi swyddogaeth orfodi i'r Awdurdod Lleol; felly, bydd gan y Cyngor y pŵer i gymryd camau gorfodi ar ôl i'r caniatâd gael ei roi os yw'r datblygiad yn torri'r amodau a nodir yn y Gorchymyn Caniatâd Datblygu.

2.8 Wrth wneud argymhelliad neu benderfyniad ynghylch cais am ganiatâd datblygu, mae'n rhaid i'r Arolygydd/Arolygwyr a benodwyd i archwilio'r cais roi sylw i unrhyw Ddatganiad Polisi Cenedlaethol perthnasol; unrhyw Adroddiad Effaith Lleol a gyflwynir gan Awdurdod Lleol perthnasol, ac unrhyw fater arall sydd ym marn yr Arolygydd/Arolygwyr yn bwysig neu'n berthnasol.

2.9 Mae'n rhaid rhoi ystyriaeth i bolisiau Llywodraeth Cymru a pholisiau cynllunio lleol, fodd bynnag dyletswydd yr Awdurdod Lleol neu unrhyw bersonau eraill a chanddynt ddiddordeb yw adnabod polisiau perthnasol a chyflwyno achos yn ystod proses archwilio'r cais, er mwyn dangos pam y dylid rhoi sylw arbennig i bolisi penodol.

2.10 O ystyried graddfa unrhyw ddatblygiad yn Sir Ddinbych ac effaith hyn ar ein cymunedau lleol, teimla Swyddogion ei bod yn holl bwysig bod y Cyngor yn cymryd rhan lawn yn y broses; yn hyn o beth, mae gweithgareddau allweddol yn cynnwys ymateb i ymgynghoriad cyn-cyflwyno cais, cyflwyno sylwadau ysgrifenedig a chynhyrchu Adroddiad Effaith Lleol. Bydd adroddiad yn cael ei gyflwyno gerbron y Pwyllgor Craff Cymunedau (dyddiad i'w gadarnhau) i nodi'n union lefel cyfranogiad y Cyngor mewn achosion o brosiectau seilwaith mawr.

2.11 Mae Atodiad 1 yn crynhoi camau statudol y broses gynllunio i brosiectau seilwaith mawr sy'n effeithio ar yr Awdurdod Lleol a'r gymuned leol.

3. PROSIECTAU SEILWAITH MAWR YN SIR DDINBYCH

3.1 Ar hyn o bryd, mae yna bum prosiect seilwaith mawr yn y camau cyn-cyflwyno cais sy'n effeithio ar Sir Ddinbych. Mae hyn yn cynnwys ffermydd gwynt môr ac ar y tir a llinellau pŵer trydan foltedd uchel newydd. Ymhellach, mae fferm wynt fôr Gwynt y Môr yn cael ei hadeiladu ar hyn o bryd. Rhoddir isod fanylion am yr holl brosiectau seilwaith mawr sy'n effeithio ar Sir Ddinbych:

Prosiectau seilwaith mawr yn y môr

3.2 Mae'r datblygiadau ffermydd gwynt môr oddi ar arfordir Gogledd Cymru yn cael eu dosbarthu fel datblygiadau seilwaith mawr ac maent yn effeithio ar Sir Ddinbych yn nhermau gweledol, gan effeithio ar y tirwedd a'r olygfa allan i'r môr. Mae gwaith cysylltu â'r grid ar y tir yn debygol o fod yn rhan o gais cynllunio ar wahân, a'r awdurdod cynllunio lleol fydd y corff dyfarnu yn hytrach na'r Arolygiaeth Gynllunio.

3.2.1 Fferm wynt Gwynt y Môr

- Ymgeisydd y prosiect yw RWE Renewables Ltd.
- Mae'r cynnig ar gyfer fferm wynt fôr 576 megawat (MW) ym Mae Lerpwl, oddeutu 18km oddi ar arfordir Gogledd Cymru.
- Bydd y datblygiad yn cynnwys 160 o dyrbinau 3.6MW a phob un yn mesur 150m o'r darn uchaf.
- Bydd gan y fferm wynt fôr bwynt cysylltu â'r grid yn Llanelwy.
- Rhoddodd yr Adran Ynni a Newid Hinsawdd (DECC) ganiatâd i'r fferm wynt yn Rhagfyr 2008 a rhoddodd Cyngor Sir Ddinbych ganiatâd cynllunio i'r gwaith cysylltu â'r grid ar y tir ar ddechrau 2009.
- Mae'r datblygiad yn mynd yn ei flaen ar hyn o bryd.

3.2.2 Fferm Wynt Fôr Estyniad Burbo Bank

- Ymgeisydd y prosiect yw Dong Energy.
- Mae'r cynnig i ymestyn fferm wynt fôr Burbo Bank sydd eisoes ym Mae Lerpwl, oddeutu 7km i'r gogledd o Hoylake ar y Wirral a 12.2km o'r Parlwr Du yn Sir y Fflint.
- Bydd gallu cynhyrchu'r fferm wynt oddeutu 250MW a bydd y fferm wynt yn cynnwys uchafswm o 75 tyrbin, yn mesur 225m o'r darn uchaf.
- Mae estyniad y fferm wynt wedi cael cynnig pwynt cysylltu â'r grid yn Llanelwy, a bydd y gwaith cysylltu â'r grid ar y tir angen caniatâd cynllunio gan Gyngor Sir Ddinbych. Nid yw'r llwybr cysylltu ar y tir wedi'i bennu eto. Nid oes angen llinellau uwchben ar unrhyw rai o'r opsiynau sydd yn cael eu trafod ar hyn o bryd. Bydd yr holl geblau o'r traeth i Llanelwy dan y ddaear, fodd bynnag bydd angen is-orsaf newydd.

- Mae'r datblygiad yn y cam cyn-ymgeisio. Dechreuodd yr ymgynghoriadau cyn-ymgeisio statudol ar 16 Ebrill 2012 a byddant yn parhau hyd 1 Mehefin 2012.
- Mae'r datblygwr yn bwriadu cyflwyno'r ceisiadau i'r Arolygiaeth Gynllunio a Chyngor Sir Ddinbych yn gynnar yn 2013.

3.2.3 Ffermydd Gwynt Môr Parth Môr Iwerddon

- Yn 2008, dechreuodd Ystad y Goron broses tendro cystadleuol i ddatblygu ffermydd gwynt môr mewn naw parth penodol o amgylch Prydain fel rhan o'r drydedd rownd o lesio ffermydd gwynt môr (gelwir hyn yn Rownd 3). Roedd hyn yn cynnwys Môr Iwerddon.
- Dyfarnodd Ystadau'r Goron yr hawliau datblygu i Barth Môr Iwerddon i Centrica yn Ionawr 2010. Yn mis Mawrth 2012, cyhoeddodd Centrica a Dong Energy eu bod yn creu partneriaeth fenter ar y cyd i ddatblygu, adeiladu a gweithredu ffermydd gwynt ym Mharth Môr Iwerddon.
- Mae rhaglen Gwerthuso a Chynllunio Parth wedi'i chwblhau sydd wedi clustnodi tair Ardal Ddatblygu Potensial lle y byddai modd lleoli datblygiadau ffermydd gwynt o fewn Parth Môr Iwerddon.
- Mae'r cynllun ar hyn o bryd yn y camau cyn-ymgeisio cynnar ac mae'r rhaglen ddatblygu yn cael ei dyfeisio ar hyn o bryd hefyd.

Prosiectau seilwaith mawr ar y tir

3.3 Mae'r datblygiadau ar y tir canlynol sy'n effeithio ar Sir Ddinbych yn cael eu diffinio fel datblygiadau seilwaith mawr.

3.3.1 Fferm wynt Fforest Clocaenog

- Ymgeisydd y prosiect yw RWE Npower Ltd.
- Mae'r cynnig ar gyfer fferm wynt 32 tyrbîn a seilwaith cysylltiol yn Fforest Clocaenog. Byddai gan bob tyrbîn allu cynhyrchu o rhwng 2 - 3MW a byddai uchder uchaf pob tyrbîn yn 145 metr.
- Mae'r safle yn llwyr o fewn Ardal Chwilio Strategol Fforest Clocaenog a nodwyd yn Nodyn Cyngor Technegol 8 Llywodraeth Cymru. Mae Llywodraeth Cymru yn awyddus i gyfeirio datblygiadau ffermydd gwynt ar raddfa fawr i fannau o fewn Ardaloedd Chwilio Strategol.
- Mae'r datblygiad yn y cam cyn-ymgeisio. Cynhaliwyd yr ymgynghoriadau cyn-ymgeisio statudol ym Medi 2011a disgwylir i'r cais gael ei gyflwyno i'r Arolygiaeth Gynllunio yn haf 2012.

3.3.2 Fferm Wynt Mynydd Mynyllod

- Ymgeisydd y prosiect yw Scottish Power Renewables Ltd.

- Mae'r cynnig ar gyfer fferm wynt hyd at 25 tyrbîn a seilwaith cysylltiol ar Fynydd Mynyllod, oddeutu 5km i'r de orllewin o Gorwen. Byddai gan bob tyrbîn allu cynhyrchu o rhwng 2 - 3MW a byddai uchder uchaf pob tyrbîn yn 145 metr.
- Nid yw'r safle o fewn Ardal Chwilio Strategol Fforest Clocaenog a nodwyd yn Nodyn Cyngor Technegol 8 Llywodraeth Cymru. Mae Llywodraeth Cymru yn awyddus i gyfeirio datblygiadau ffermydd gwynt ar raddfa fawr i fannau o fewn Ardaloedd Chwilio Strategol.
- Mae'r datblygiad yn y cam cyn-ymgeisio. Cynhaliwyd ymgynghoriad ar wybodaeth amgylcheddol gychwynnol yn Hydref 2011a disgwylir i'r ymgynghoriadau cyn-ymgeisio statudol ddechrau ym Mehefin 2012 (bydd yr ymgynghoriad yn parhau am 42 diwrnod).

3.3.3 Cysylltiadau Fferm Wynt Gogledd Cymru

- Ymgeisydd y prosiect yw Scottish Power Energy Networks (Scottish Power MANWEB) sef gweithredwyr y rhwydwaith ddsbarthu i ardal Gogledd Cymru.
- Mae'r gwaith ar gyfer seilwaith cysylltu'r grid cenedlaethol i gysylltu'r ffermydd gwynt sydd eisoes wedi cael caniatâd yn Ardal Chwilio Strategol Fforest Clocaenog ynghyd â Fferm Wynt Fforest Clocaenog sydd wedi'i chynnig, yn cael eu dosbarthu fel datblygiad seilwaith mawr, a bydd yn cynnwys llinellau pŵer 132,000 folt newydd o Fforest Clocaenog i Lanelwy. Nid yw union lwybr ac union natur y seilwaith wedi'u diffinio hyd yma, ond rhagwelir y bydd angen llinellau uwchben.
- Byddai angen caniatâd cynllunio gan Gyngor Sir Ddinbych i unrhyw is-orsafoedd newydd.
- Mae'r datblygiad yn y camau cyn-ymgeisio cynnar. Disgwylir ymgynghoriad cynnar gyda chymunedau lleol yng ngwanwyn/haf 2012 i helpu'r datblygwr glustnodi llwybrau posibl. Unwaith y bydd llwybr penodol yn dod i'r amlwg, bydd y datblygwr yn ymgynghori gyda'r Cyngor ar amodau'r Datganiad Tir Cyffredin a disgwylir ymgynghoriad cyn-ymgeisio ffurfiol yn Haf 2012.

3.3.4 Cysylltiad Grid Gogledd Cymru o'r Grid Cenedlaethol

- Ymgeisydd y prosiect yw'r Grid Cenedlaethol.
- Mae prosiect cysylltiad grid Gogledd Cymru o'r Grid Cenedlaethol wedi'i ddsbarthu fel prosiect seilwaith mawr a bydd yn effeithio ar Ogledd Cymru yn ei gyfanrwydd. Dyma ddatblygiad gwahanol i'r prosiect cysylltiadau Fferm Wynt Gogledd Cymru sy'n cael ei llywio gan Scottish Power Energy Networks.
- Mae'r cynnig i uwchraddio llinellau pŵer trydan Gogledd Cymru o'r Grid Cenedlaethol i gynyddu'r gallu ar y rhwydwaith trawsyrru (dyma'r llinellau foltedd uchel iawn ar beilonau mawr sy'n ymestyn ar draws Gogledd Cymru). Bydd y prosiect hwn yn effeithio ar bob un o awdurdodau lleol Gogledd Cymru, fodd bynnag mae'r opsiynau ar hyn o bryd ond yn cynnig

ail-bweru'r llinellau sydd eisoes yn croesi Sir Ddinbych; nid oes cynnig ar gyfer seilwaith newydd yn y sir (fodd bynnag mae cynigion ar gyfer llinellau pŵer a seilwaith newydd yn rhai o siroedd eraill Gogledd Cymru).

- Mae'r datblygiad yn y camau cyn-ymgeisio cynnar ac nid yw eto wedi'i gofrestru fel prosiect gyda'r Arolygiaeth Gynllunio.

3.4 Y swyddog arweiniol o fewn yr adran gynllunio i brosiectau seilwaith mawr ydy Denise Shaw, sef Swyddog Cynllunio Cynlluniau Ynni Adnewyddadwy yn swyddfa Caledfryn. Mae hi'n barod i ateb unrhyw gwestiynau ynghylch y materion hyn.

3.5 Gellir canfod gwybodaeth bellach ar y prosiectau hyn ar wefannau'r datblygwyr. Mae Atodiad 2 yn cynnwys manylion cyswllt a chyfeiriadau'r we i'r prosiectau seilwaith mawr y cyfeirir atynt uchod.

4 ARGYMHELLION

4.1 Mae'r adroddiad hwn yn bennaf ar gyfer cyflwyno gwybodaeth, ond gofynnir i Aelodau nodi'r dyddiadau allweddol a nodir yn Adran 3 yr adroddiad. Gellir canfod nodiadau cyngor defnyddiol a gwybodaeth bellach ar wefan arbennig yr Arolygiaeth Gynllunio ar gyfer Cynllunio Seilwaith Cenedlaethol.

<http://infrastructure.planningportal.gov.uk/>

GRAHAM H. BOASE

PENNAETH GWASANAETHAU CYNLLUNIO, ADFYWIO A RHEOLEIDDIO